

Գաղղիյի և Ռուսիոյ ճակատամարտին պատմութենէն ետքը, բնթերյախիբայ մասնաւոր փափաքանօքք բւկըսա հիմա հրատարակուիլ 'ի վենետիկ Բարիզու Հասարակութեան (Գօմիւն) ալետալի արկածից սրտամիկի և աշտոր տեսարաններուն պատմութիւնք՝ քստ առաջնոյն թերթ առ թերթ 'ի լոյս ելլալով և արդէն վեցերորդ և ևօթներորդ թերթերը հասած են 'ի քաղաքս, և հետզհետէ ամեն շարաթերթերու թերթ պիտի գայ կանոնաւոր իրարով: Կը վաճառուի 'ի Յերոս խան Բերչէմպէ, և ամեն ազգային 'ի գրովաճառաց քով: Դին ամեն մէկ տետրսին 60 փարա:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊՈՒՏԱ ՄԸ ՈՒՄԱԶ

Պեր վազըմ նիքեհն հանի պատկ մատենակին պիր նիքամ թահթընա վազ իտեղիմ տեղիք, օլմազ տեղիքը քիլիսեղիքտեն ճիծիպիծիլերի գալտը րալըմ, կիւմիւլերի, ալթոււնարը վէ էլմասարը սաթալըմ, մէքթէպլէր ա- չալըմ տեղիք, օլմազ տեղիքը, վէ էօլիլերի սօգազլարտա օգուեարադ կէօթիւրմէքտէն վազ կէլէլիմ տեղիք, օլմազ տեղիքը, վէ քիլիսեղիքտէ օ- գուեարադ գըսալթալըմ, վէ Պատա- րադ վազթիլի էօլէ պիր վազթէ տիւ- չիւրէլիմ, վէ էհալի իչին օթուրաճադ եէր ըէյոա իտեղիմ տեղիք, օլմազ տեղիքը. ֆրիլիլ լաւըգլը սուլթիմ տէ սըրաքնա գօսալըմ, կիծէլի կիւնտիւզ- լի պիր մէքթէպ աչալըմ, վէ գարըն- սընտալ պաղը էհալի պաղէսի եա- րալըմ տեղիք, օլմազ տեղիքը, վէ թալարալարա միւֆէթթիլէր կէօնտէ- րէրէք, ֆուգարանըն ահվալը հաղը- րէսի հագգընտա թէքթիլ մալիւմաթ քէսպ իտեղիմ տեղիք, օլմազ տեղի- լէր, վէ մէքթէպ չօճուգլարընա եա- զըդ տըր, անկարեա հալինտէ օլմա թիրադուլուլու գալտըրալըմ տեղիք, օլմազ տեղիքը, տօղանլար, էլլէնէն- լէր, վէ էօլէնէլը իչին, նէ գատար չայ վար իսէ, հէրալինէ պիրէր գալտ քեղալըմ լիլիլիմ քի, հէմ էհալիմիլ սայըսընը անլամըլ օլալըմ, հէմ պիր մըգուրը րարա թօրաեարադ պօրճու- րը վիրէլիմ, վէ հէմտէ պիր թաղըմ գարը պըրադմադ վէ իքի իւլ գարը ալմադ կիպի ֆէնալըգլարըն էօնիւնիւ տալըմ տեղիք, օլմազ տեղիքը, վէ կէծէլէրի արթըգ ժամիւլ կէզտիւրմէք հէմ աեղպ տըր վէ հէմտէ պօլ շէյ տիր վազ կէլէլիմ տեղիք, օլմազ տե- տիլէր, վէ դալիհիւմ վէ դալիհիւմ. իմտի, պագալըմ չու շիմտիքի սէօլէ- յէծէլիմիլ իչին աալիլ, օլա տէնիլէծէք մի տիր:

Հաթիթատա պիր քէրրէ, քիլիսեղի- րիմիլ, ժամիւլար արգասընտա, պիրըր գօճա եաթադ ելիւլի կիրտիկի վէ չըգաղը կէօրիւմէքտէ տիր:

Պու ելիլէրին, ժամարար օլմա քա- հանալարըն եաթադլար օլտուլու մա- լիւմ տուր, չիւնքի հէր ժամարար պի- րէր հաթիթա նէօպէթ իլէ քիլիսեղիք գալտըգլարընտա, հալիլէ քէնտի եաթադլարընտա եաթմադտտըրլար:

Պիլգէ պու ուսուլ հէմ գապա տըր հէմ դահմէթլի տիր, վէ հէմտէ տահա գօլպ վէ կիւզէլ պիր հալ վար տըր, իմտի, պէլլի հիլ տէյիլ իսէ պիր ի- քի քիլիսե թարաֆընտան քիլիսեղիք տիլգաթա ալընարադ ինրասընա հիւմ մէթ օլունուր իւմիտիլէ պէհանընա հաճաթ կէօրիւրիւլ: Շէօլէ քի, հէր քահանայ քէնտի գօճա գօճա եաթա- զընը կէթիլտիւլ վէ կէօթիւրմէքտէն վէ թապիթիլէ ֆամիլեալարընա վէ ժամիւլարա դահմէթ վիրիլմէքտէն ի սէ, հէր քիլիսեղիք թէմիլ պիր գար- եօլա, պիր օթ եաթադ, պիր թէմիլ շիլթէ, պիր եաթադ վէ պիրտէ ելիւլ եաթադը, վէ եօրիւնլար, վէ հէր քա- հանայ իլին տալիլ եա պիրէր գաթ չարչաթ թաղըմ նիւմէրօլարը վէ եա- խօտ մարդալարըլա պուլունտա, վէ եախօտ հէր քահանայ եալընը չար- չաթ թաղըմըն կէթիլիլ կէօթիւր- մէլէ մէնպուր օլա, տէնպա տահա միւնտարիւլ վէ տահա կիւզէլ օլմադմը վէ պուլունտ իլին չօղլուգ մէսարիֆ տալիլ լաղըմ տէյիլ տիր, իլթէ էն չօղ

մէսարիֆի, ալէա պիր գարեօլա իքի լիրա, պիր օթ եաթադ եարբմ լիրա, գապա վէ կիւզէլ պիր շիլթէ վէ իքի եաթաթըգ պիր լիրա, վէ պիր լիրա տա- խի իքի թէմիլ եօրիւն, ճէման իլ- թիլա իտէր տէօրթ պուլուգ լիրա քի օլէլ ելիւլ լիլ միգտարի տիմէք տիր, վէ պուլունտա հէր քիլիսե եարապի- լիր:

Պէլլի պաղըլար, ճանըմ, պու ա- տամտա, գալգար էօլլէ շէյլէր թէք- լիֆ իտէր քի, էօթէտէ պուլունտա պիւլիւք շէյլէր նիսպէթլէ քէք քիւ- չիւք պիր շէյ տիր տէսիլէր. էվլէթ, էօլլէ տիր, լաքին պիր աաթմ վէ պիր միլլէթ, էվլէլա էն քիւլիւք շէյլէրճէ իսլահաթա պալալմալը տըր, էն քիւ- չիւք շէյլէրի կէօրմէլէն վէ իսլահաթա չարընտան վէ ինրա իտէմէլէն, պիւ- յիւք շէյլէրի հիլ ինրա իտէմէլէ. պու ճիւմէլ իլէ տալիլ, հիլ տէյիլ իսէ քէն- տի սէհմիլիլէ պիլ, շիմալիլ գատար, պիւլիւք քիւլիւք իսպիլէ շէյլին իս- լահաթ թէքլիֆ իթմիլ իսէք տէ, հէ- ման հիլ պիրիսիլին ինրասընը կէօրմէ- միլիլ տիր. էմմա, էհալի քիւլիւք շէյլէն պալալմալտա, պիւլիւքտէն պալար իմիլ, տահա իլի եա, քէօրիւն իսթէտիկիտէ Ալահտան իքի կէօղ տիր, Հալ պու քի, պիլտէ էն պիւ- յիւք էսէֆ իտէճէք հալ չու տուր քի, օննիլին ալմըլ աաթմար, դաթէն հէմ պիլտիլէրինէ գանալթ իթմէքտէ, վէ հէմտէ հալիլլէ, ինապ իտէն թէ- գաաթիւմ վէ իսլահաթ կէնճէլտէն պէլլէմէքտէ տիրլէր, վէ եալընը իս- թանպօլտա իսէ, էն աղը պէլ պիլնէ- ֆէր սէօղ, նուֆուլ վէ քեար վէ փա- րա սահիպի տէլիլգանը պուլունտու- զու հալտէ, միլլէթ ճէ իսլահաթ ուղ- րունտա չալըլը, վէ պարի վարա իլէ եարարմ վէ դալըթ իտէր, ե- լընըլ եիւլ նէֆէր պիլլէ տէլիլգանը կէօրիւ- մէքտէ տէյիլ տիր:

Վէ պուլունտ տալիլ սէպէպի պիլգճէ, պալըա պիր շէյ օլմալը, իլլա, մէք- թէպլէրտէ տիլլադէ համիտէ (քարոյյա- կան գիտուլիւն) տէրսի պուլունտա- տըրը կիպի, ալալադ համիտէճէ իս- լէթ վիրիլ հօճալար վէ միւտիլէր պուլունտալը տըր, չիւնքի, չօճու- զու մէքթէպէ կէօնտէլմէքտէն միւրտա պիր շէյ էօլլէնմէք տիր, վէ եալընը րադամ, քեարալանուլիւն, վէ ֆրան- սըզնա, վէ սայիլէ քեաֆի օլմալը, իլլա, ֆաղիլթ իլլէմէքլիլ տալիլ էօլլէնմէք, վէ տէյիլ սալթ էօլլէն- մէք, իլլա ալըլմադ տըր. վէ շալիլ- տան իսէ պուլունտ ինրասընը հիլ պիր մէքթէպտէ կէօրմէքտէ տէյիլ տիր:

Պուլունտ սէօլլէմէքտէն միւրաթմըլ, ումումէն հօճալարը վէ միւտիլլէրի պօղմադ տէյիլ տիր, օնլարըն իլլէրին- տէ ֆաղըլ ու քեարմիլ գաթլար պու- լունտուլունու գապուլ իտէրիլ. իլլա միւրաթմըլ, թուլունմադտա օլմա թարիլի աեղպալմադ տըր, շէօլլէ քի սահընը աղ օլմա հօճալար վէ միւտիլ- լէր սըրասընտա, պիր չօղտա ալալադ պօղլադ, զէվլէք, սէրհօլ, եալանըլ ահմադ, միւրթէքիլ, ըէլլիլ վէլճալըլ ալիւտադ համի աէտէն պիլպէհէ պիր թաղըմ աաթմար տալիլ, աալա եէնի վէ էսիլի հալլէրինէ տիլգաթ օլուն- մադըլըն, էլլէրինէ մէքթէպ վէ շա- կիրտան թէսիլմ օլունմադտա տըր:

ՏԱԽԻԼԻՑԻ

ԻՍԹԱՆԳՈՒՆ ՔԻԼԻՍԵԼԻՐԻ

Չօղ տէլիլէր կէլէլի, չօղ րօլի- թիլալար տէյիլլէր, վէ չօղ շէյճէ

ինրաաթ վէ թէպէտտիւլաթ վուգու պուլունու, լաքին, իսթանչօլտա իքի շէյ էսիլի հալինտէ գալտը, եանի պի- րիսի սօգադլարըն բիսիլի, վէ իքին- ճիսի քէօրէքլէր:

Քէօրէքլէրին տէֆ իտիլմէսի հազ- գընտա չօղ պէնտլէր եաղըլար, չօղ թէլէքքիլէր օլունտու, լաքին հիլ պիր լաարադամ թարաֆընտան էհէմիլ- յէթ վիրիլմէտի, տիմէք տիր քի, եա պուլունտա պիլլէ նամալիւմ օլմա պիր պիլիւք էսար վար տըր, վէ եախօտ քէօրէքլէրին իսթանպօլտա պիլիւք պիր մէնֆաթթը պուլունտուլունտան, եաղըլալարա սէմի իթիլալար օլուն- մամադտա տըր, իմտի, օլ իսուսու- տան պահա իթմէքլիլի պէր թարաֆ իտէրէք, տահա պու կիւնէրտէ վու- գու պուլունտա պիր թօհաթ վազա նաղլ իտէլիմ:

Պէլլիթաշտան Գալաթիա գատար թրաթիլալ եօլլարը եաղըլալտան պէ- րու, պիրէր իքիլէր աթըլ միւլթէրի արապալարը իլլէթ տիրիլմէլէ, վէ ի- քիլէր զուրուչա, վէ եախօտ եիւլէր փարաեա աաթմ ալարադ հէլէր տէօր- տէր քիլի կէօթիւրմէքտէ տիր, վէ չօղլար պու ճիհէթլէ թրաթիլալ արա- պալարընտան զիեաթէ մէմուլ օլմադ- տա տըրլար, չիւնքի պիր եէրտէ պէք- լէմէլէ մէնպուր օլմաթըլարընտան, տահա զիեաթէ չարուգ կիլմէքտէ տիրլէր. լաքին, պու պալտէ տալիլ էհալի թրաթիլալ գուլմալալարնա թէ- շէքիւր իլլէնէ ճալիլ տիր, չիւնքի, անըն եաթարտըրը եօլ սալէսիլտէ չու գօլլարը վէ չու մուհաստէնաթ հասըլ օլմուլ տուր:

Կէլէն կիւնէր, իւլ տէօրթ քիլի, մէքլիւր արապալարտան պիրիսինէ պիլլէրէք Պէլլիթաշա կիլմէքտէ ի- քէն, էսնայիլ րահտէ արապալար քէօ- րէք չըգնամըլ. վաղաա քէօրէլին հա- լի աճընմաեա չաեան տըր, լաքին դա պահաթ քիմտէ տիր, չըգնաեանտա մը չըգնաեանտա մը, եօգսա, չու ֆէնա- լըգլարա սէպէպիլլէթ վիրիլմէսիլտէ մի:

Պիրտէ կէրիտէն պիր դապիլիլէ կէ- լէրէք արապալար կէրի շէլիլմիլ, վէ միւլթէրիլէր վուգուլի հալի իլիտիլ, վէ իլլինտէ ուղանմադըն կէօրտիլլէ- րինտէն, տիլարը չըգ սրադ ալըպ եէօ- րիւլի վիրիլլէր, վէ պիլմէլիլ արա- պաճընա նէ սէօլլէնիլմիլ տիր:

Պունտա տիլգաթ իտիլմէք, նու- սըլըր սէօլլէտիլ, պալընա իւլ չօղ- թա վար տըր, պիրիսի զէվլալը քէօ- րէլին չըգնամալար, իքինճիսի, արա- պաճընը իլլինտէն գալըպ, վէ պէլլի- տէ թաղիլ իլիտիլ վէ ճէգալէքմէսի, վէ իւլիւնճիսի աալը գապահաթլըն քիմտէ օլմասը:

Ասըլ գապահաթ քէօրէքտէ օլմադ չիւնքի հալիլան տըր, րաթ իլլէտիլի եէրտէ եաթար վէ օթուրուր, պիլլէգ պալընա նէ ֆէլաքթէ կէլէճէք տիր, վէ արապաճընտա տալիլ տէյիլ տիր, չիւնքի անըն պօրճու աաթմ կէօրտիլլէ- ճէ Լալալա զըրմադ վէ արապալար օնա կէօրէ գուլանմադ տըր, հալ պու քի գալապալըք օրթալարտա, թէքլէքք- լէր ալթընտա քէօրէք եաթար իմիլ, մէկէրչի հէր վաղըլ կէօրէպիլմէսի, հէր վաղըլ օնչալա տիլլէրէք իլիթտի- րէպիլմէսի, վէ իլիթմէտիլլէրի հալտէ եէթմիլ պէլ քէրրէ արապալարտա աշու- ղը ինիլ քէօրէք գօլմալար իլլիլմալ- տէն օլապիլլէր. հալա, օլմալա, տի- մէք տիր քի, աալը գապահաթ, մէմ- լէքթիլ թէմիլլիլլէն վէ բահաթլը-

ղընա տալիլ մէրի իւլ ինրա օլմա ու- սուլ ու աաթթաթ տիր, շիմտի չունու պիլլէլիլլէք քի, չու քէօրէքլէրին սա- հիպի քիմ տիր, էլլէր պարը պարը սա- հիպիլէր վար իսէ, ալըպ իսանէլէրինէ կէօթիւրմէլի տիրլէր, եօգսա հէր քէս սիւլիւ սիւլիւ գօեուլն, քէլի, ինէք, էօքիւլ, տէլլէ, մանտա վէ տօմուգ տալիլ, իսթանպօլ սօգադլարընտա գալապ գօլ վիրմէլի, վէ հիլ պիր ճի- հէթլէ մէսուլիլլէթ թահթընտա պու- լունմամալը տըր, վէ մէքլիւր հալիլան լար իսէ, ալէմ պիլլիլ քի, քէօրէքլէր կիպի մաղըրը օլմալըպ իլլա ֆայիլտէլի տիրլէր, եօգ էլլէր քէօրէքլէրին սա- հիպի եօգ իսէ, եանի էհալինլին տէ- յիլ իսէ, սահիպի քիմ տիր, շէհիլ է- մանէթլի մի տիր, դապիլլէ մի տիր, եօգսա հիւլիլմէթ մի տիր, պիլլէ իլի պիլլիլլէք քի, պունլարտան հիլ պիրիսի սահիպի տէյիլ տիր, իմտի էօլլէ օլ- տուգտա, գապիլլէլէր արապաճըլա- րա, քիմին թարաֆընտան տալաճը- լըք իթմէքտէ տիրլէր, վէ գանդիլ նի- զամա թէվլիլլէր տալաճըլըք իթմէք- տէ տիրլէր, էլլէր պիր սահիլ թարա- ֆընտան իսէ, միւտտայիլ մէլտանէ կէլ- մէլի տիր, եօգ էլլէր եալընը քէնտի գապիլլէրի, եանի ինսաֆ ու մէրհա- մէլլէրինտէն նալի իսէ, եա քէօրէք- լէրտէն զիեաթէ վէ էվլէլ ինսանլարը աճըմալը տըրլար, չիւնքի քէօրէքլէրի պու ճիհէթլէ ինսանա թէքթիլ իտէ- րէք, դարարալընը մուճիլ օլմադտա տըրլար, վէ եախօտ էլլէր սահիլէն քէօրէքլէրի աճըմադտա իտէլէր արա- պաճըլարը տալիլ աճըմալարա քէօրէք- լէրի եօլլար օրթալարտան տէֆ իթմէ- լի, վէ պու իսուսուստա զիեաթէսիլլէ տիլգաթ իլլէմէլի տիրլէր:

Չաթը հաղըթիլ Շահան, պէլին- ճի օրտու պալ գօմանտան իլլէթ փաշա հաղըթիլլէրինէ, թուլլարայի շա- հանէլլէրի իլէ միւլգէլէն պիր էնֆիլլէ գուլթուսու վէ գապիլլէն միւլիւրի Ալեանադ Մուսթաֆա փաշա հաղըթիլ- լէրինէ տալիլ, Օսմանիլ շըլանը զի- շանը պիրիսիլ րիւթպէսիլտէն պիր գըլթա իհսան ու ինայլէթ պուլունու մուլլար տըր:

— Իլ պու ճուլա իլթէսի ալալալը- սը, իւլան սէֆիլի Ալի Հասան իսան հաղըթիլլէրի, իրան սէֆարէթիլանէ- սիլտէ, Սաթարադամ հաղըթիլլէրինէ վէ քեաֆիլլէլի վիւքէլայի ֆիլաթմ հաղա- րալթընա միւլթէմէլ պիր զիեաթէթ քէլիտէ իլլէմիլ տիր:

— Պու կիւն, Սըրպիսթան համիսի ալիլ Անտրէա Ֆէօրթուսու օլտուլունա տան իլունմաթիլիլի հաղըթիլլէրի ֆէ- նէրտէլի Բաթիլիլլանէ քիլիսեղիքտէ գուտտալար շէրիֆ թաղտիս իլլէնէ- ճէք տիր:

— Չիւ պէլ չաղըթիլլէրինլին, սօն Սարսիլա վարօրու իլլէ իսթանպօլա կէլլիլ օլտուլուն իլիտիլլիլ տիր:

— Պարաթմ միւնասիպէթիլ իլլէ հիւ- քիլմէթ մէմուրինէ, պիրէր ալըլը մաալարը վիրիլմիլ տիր:

— Մարթօ րաշա հաղըթիլլէրինլին հիւմ մէթիլ իլլէ, Պէլլիթաշտա վաղը օլապ թէֆիլիլանաթ իսէ սէքնէլէրին էօմ- րիւնիլ թէհիլլէ թահթընա պըրադան սան լաղըմըն դարալաեա գարար վիրիլմիլ օլտուլունտան շիմտիլէն ա- մէլիլաթա պալալանըլ տըր:

— Իսքէնտէրիլլէտէ թապ ու նէլը օլունտա եուսան զաղթիլալար, նու- նանլարըն, շէհիլ մէքլիլտէ պիլլէ թիւճճար պանգաթ քիւլալա իլլէմիլ օլտուլարընը պիլտիլմէքտէ տիրլէր:

լարը ինն բարա հաղթութիւն, եւնի-
տէն, դըրալը, վիւքէլանը վէ բարա-
մէնթօ մէծըմիսնի ափօրօղանաճադ
աղը :

ԼՕՆՏՐԱՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Լօնտրա, 25 նոյ. 1871
... Միւնչիֆ :

Գըրալիւա հաղթութիւնն սրհնէթի
պունտան էվիլէրի ինկիլիլէրնի զին-
ւէրնէ էքէյիճէ էնտիլէ վիւսի իսէ տէ
շիմալէրաէ պիւրաղ թէսքին օլմուշ կի-
պի տիր . զաղէթաւար միւշարիլէյհ
հաղթութիւննն կիւնտէն կիւնէ էյի-
լէմէքաէ օլտուղունու պիւրաթիլէրի
իլէ պէրապէր, էյոյլէ զանն իտէրիլէր քի
եաղքնտա Պալմօրայ սէրպընտան Ու-
լիթօրա նազլ իթաիլէրնտէ հիշ
պիւր եօրիւնիւղ տույմաւաճադլար
աղը տէյու :

—Կէյլէն հաֆիթա Բընիսէս Ուէյ-
սին տօղտուղունու եւվիլ սէնէվիսի
միւնտիպէթի իլէ Սանտրիկիւմա
վիւքէլայի տէօվիլէթ միւքէլէֆ պիւր
զիւնաֆէթ քէյիտէ օլտուղայ տիւշաթ-
սը Սանտրիկիւմա թէքէլէրնտէ աթէշ
օլտուղարը վէ շէհրաէ գանաիլ տօնան-
մաթը ինչա օլտունուշ տուր :

—Իրի կիւն աղաթմ պուրտա գա-
րընն պիւրիսի, դօնաթընն պաղէն
պաղա առէմէր, եանթնտա քէնտիսի-
նէ սէրթ լաղէրաթ իթաիլիւմէն տօ-
լայը քէնտի քէնտիսի էվիլիս մութ-
պաղընն թալմաթնտան ասմըշ տըր,
հիւքիւմէթ թալաթիւնտան թէֆթիլիս
կիւնէ մէմաթուն թաղիլիլէնէ, մէր-
գումէնն գօնաթ թալաթիւնտան քէն-
տիսի չաղըրըտա, զէվալլը գա-
րընն մութպաթա էօլմիւշ պուրմուշ
տուր քի, օլտաթ օլան չալ թէքիսի-
նիս աղաթնա պէտպաթիլ գաղը շու-
տաթըրաթ եաղըրաթ, Սէվիլիլիւմ
ձիւմ . — պէնի պէյոյլէ պիւր շէյի եաթ-
մաթա սիղ մէնաթը իթաիլիլ . քէօրէ-
յիլմէ իլի պաղ վէ ինտանիլէթիլ պու-
լուն, վէ սէյոյլէ Մաթաթ իթիլա քի
գաղըրաթ իլի պաղաթն վէ տիւղաթ
իթաիլիս :

—Ինկիլիլէրաթա առէթ տիր քի ի-
քիտէն զիւնտէ չօնուղ կէթիլէն գա-
րըրաթ դըրալիւա թալաթիւնտան պաղ-
շիլ կէնտէրիլիլ, պու կիւնէրաթ Պիւր-
ֆէլիսէ գաղընն պիւրիսի իրի գըղ, վէ
պիւր էքէրէ էվիլա տիւնապէ կէթիլ-
տիլիստէն գըրալիւա թալաթիւնտան իւշ
իլա կէնտէրիլիլ տիր :

—Միւնչիլէմէյի Ամէրիկանն տէ-
յունաթը հաղըրաթ նիւ Եօրթ թրի-
պիւն զաղէթաթնտա աթիլիս տիր-
գաթա շախան պէնտի օղունուշաղ
տուր :

«Մ. Պոլիսէյլ պու սեպտեմբրտէ
պի զիւմ միլէթ պօրճուղուն օն
տէօրթ միլիօն տօլար թէնիլ օլտու-
ղունու քէպա տօղուղ միլիօն տալիս
հսկոսմիսի սյընտա էքաիլտիլիլ պիւ-
տիլմիլ տիր, ձէնէրալ կրանթ Բէյիս
օլաղաթան պէրու սէնէվի 100,000,000
տօլարա եաղըն եանի 262,756,312 տօ-
լար պօրճուղուն թէնիլ օլմուշ տուր .
էկէր պու իտաթէնի կիւնիւնտէքի կի-
պի պօրճուղուն էօտէմէիէ տէյլաթ
իտէնէք օլալաթ պունտան եիլիլմի
սէնէյի գաթաթ պիւր փարա տէնիլիլ
գալմաթը քէմիլէն պօրճու գալ-
տըրաճաղըլ, քէնէրալ միւշարիլէյհ
ընչիս օլաղաթան պէրու սէնէվի պօր-
ճուղուն ֆալիլի 15,000,000 տօլար
թէնիլ օլմուշ տուր :

Եօղարըի եաղըրալար Ամէրիկա
հաղըրաթ օլտուղունտան պէն աղա
թէնաճիւղ իլէմէմ . վաթաթ օնէնէրալ

կրանթը թանքաղ իսէմտէ, պունտան
էվիլէրի ընչիս ձօհնաթը թանքըրմ .
քէնտիսին Ամէրիկաթա միւք էվի օլ-
մաթըրաթ մաթաթ, ընչիս օլտուգ-
աթ պիւր աղաթաթ պիլէ օլմաթըր-
տան սէնաթիւա եաթան կիւնիլ կէթիլ-
լէ մէնաթը օլմուշ իտի, 1866 սէնէ-
սինտէ ընչիս միւշարիլէյհ էհալի
թալաթիւնտան պիւր աղաթա հէթիլէ օ-
լունտուղաթ, ընչիս միւշարիլէյհ
շէյոյլէ պիւր ճէվալլ իլէ աղաթաթ գա-
պուլ իթմէթի պաթաթ օլան հիւսնի թէ-
վէճիւհիլիլաթն վէ տույլաթըրն-
տան զալէթիլ թէնէքիւր իտէր իսէմ-
տէ, հէթիլիլիլ գապուլ իտէմէյիճէ-
կիւմ . պէն տալիս սիլիլիլիլ նիլէթիւ-
տէ օլտուղունտան պիւր վաղըրմաթ
պէրա աղաթըրմ աղըրաթաթ աթըր-
մալէ պաղըրմ օլտուղունտան եաղըր-
տա քէնաթմ պիւր աղաթա աթըրն ա-
լաճաղըրմ :

—1871 Ապրիլ 2 տէ ճէնու պի Ալիթ-
րալիստա եաղըրաթ թաթաթիլիլ-
տէն աղաթըրաթը կէօրէ, եէրլի է-
հալիլիլ վէ էնէնէպիլէր տալիս տալիլտէ
օլտուղու հալաթ, 188,905 նուֆուս ի-
միլ, 1861 սէնէսինտէն պէրու 25,548
քիլիլ աթմըշ տըր :

—Կաթիլաթաթն կէյլէն իտալէրէ
նէգարէն շէհրի մէգըրաթ պուլունտան
Ինկիլիլ հաթիլի Մ. Նօրման նաթ հա-
թիլի էօլաթիլէն գաթիլիլ ասմըշաթ վէ
լաշէսին տալիս եաղըրաթ տըր :

—Հուլ զաղէթաթնտա շու թօհաթի
հի քիւպէ օղունուշ տուր :

«Կէօրիկիւր քի հալաթ պաղըր ա-
աթաթըրն թէքէկրաթ իլէլիլիլիլ նէ
օլաթ գունտան իտալէրէրի եօղ տըր .
տիւն էնաթ թաղըրմաթն պիւրիսի,
էլիլտէ 3-4 օղաթ աղըրըրաթն պիւր
քաթիլ օլտուղուն հալաթ, Լօիլիլ թէ-
լիլաթ մէքէլիլէն կիւնէք, ըսքէ-
թի եաղըրմաթն եանթնա գաղաթա օղ-
աթ պիւր գան իլէ բաթէթի մէգըրիլ
թէլէկրաթ իլէ Լօնտրալ կէնտէրմէք
իսթէթիլիլտէն գաղըր, մէնաթիլ իլէ
կիւնէր օլտուղունու սիլիլիլիլ, եա-
ղըր, լաթիլիլէ չըքըրաթ քաթէ-
թիլիլ քէք պէյոյլէ օլտուղունու իտալէր
վիլէրէք կէնտէրիլիլ օլտուղունու
սէյոյլէթիլիլ տէ, մէրգուլ, բաթէթիլ
իլիլտէ քիլիլիլ տալիս պաղըր էթաղ-
աթ օլտուղունու պէնտի իտէրէք չօղ
պիւր մէնաթիլ իլէլիլ իթմէյիճէ օ-
լուր իսէ աղաթըրն, չըմէնաթիլիլ իլէ
կէնտէրմէյիլ, մաթաթիլ թէլէկ-
րաթ իլէ կէնտէրմէյիլիլ, վէ բաթէ-
թի տաթաթաթ ֆիլիլիլ քէնտի-
սին իտալէր վէրմէթիլիլ ընա իլիլիլ
եաղըր իլիլիլ օղուն կիւնէյիլէ գա-
նի օլաթաթ, էօլիլիլիլիլ եանթըրն-
տա օլմաթըրմաթն պաղաթ քիլիլիլ
էվաթըրաթ թէլէկրաթ իլէ կէնտէր-
մէքաթ պաղըր կէնտէ կիւնիլիլ օլ-
տուղունու պէյան իտէրէք շիմալիլ-
չըմէնաթիլիլ իլէ կէնտէրմէթիլիլ նա-
սիհաթ իլիլիլ, պունտան իւղէրիլիլ
մէրգուլ բաթէթիլ ալաթ իլիլիլ կէօրէ-
մէթիլիլ ճանթ սըքըրաթ տիւշարը
չըքմըշ վէ մէրքէթիլ պուլունտանլար ի-
սէ գահ գահայը գօրաթըրաթ տըր :

—Սուլու կաղ գուլաթըրմաթ պաղ-
լաթաթաթն պէրու աթա պաղըր ալ-
լաթաթ զալիլ ընքըրաթ պուլուն-
ղունու զաղէթաթ պիւրիլիլ քաթ տիր-
լէք, շէյոյլէ քի 1868 սէնէսինտէ 328 Ա-
մէրիկա կէթիլիլ մէքըրաթ պաղըր
ալաթաթըր մէնաթ օլտուղունու հալ-
տէ 1869 տա պունտըրն ալաթը 311 է
վէ 1870 տէ 299 տ վէ 1871 տէ իսէ 249
թէնիլ իլիլիլ տըր :

—Բաթիլիլ մուլաթիլիլ պիւրիլիլ

շէյոյլէ եաղար :
«Ոն կէթիլիլիլ Գօմիւն աղաթնտան
վէրտէրն ալաթաթ Մ. Տիւքուրէ
մէրգուլ գօմիւնիլիլիլ պէյոյլէք գըրը
մաթաթաթիլ Մարիա վէրաթա իլէ էվ-
լէնիլ իտի, զէվալլը կէնէ գըղ շիմաթ
տուլ գալմըշ տըր . Մ. Տիւքուրէ ալան
սաթաթըն 7 1/2 սանտա տիւշիլիլ ֆիւճ-
էթիլիլ վէթաթ իթմիլ տիր . գաթիլիլ
հիւքիլ օլունուշ օլան ֆէրիլէ նաթ
թըր իլիլիլիլիլիլիլ վէ մաթաթիլիլ .
քաթիլիլ տալիլ գաթիլիլ թանքաթըր-
տան մաթաթաթնաթ նաթըրմաթն թալ-
աթ թաթիլ իտէրէք մէրգուլիլ
թէնաթաթ մէքիլաթա եաղըրաթ տըր :

—Չանն իտէրիլիլ քի կէթիլիլ-
գօմիլաթաթնաթըր (կէթիլիլ քաթն մալ
գաղըրաթ) հէր եէրաթ վէ հէր ճիւս
էհալիլէք էքիլէք տէյիլ տիր . պու գա-
պիլիլ օլաթաթ, իրի կիւն էվիլ
պուրանն մաթաթէթ տիլիլիլաթն
պիլիլիլ վալաթաթ իլէն տըր ֆը-
լօրէն իսթիլիլ պիւր ֆրանսըրըն հա-
կիլ իլա ճէրմէ վիլմէթիլիլ, վէ եա-
թաթ ալթըր ալ մաթաթ օլունտան
հիւքիլ օլունտուղունու կէթիլիլիլ
տիր, շէյոյլէ քի, մէրգուլ ֆրանսըր
թօլմաթաթն կէյլէն Պաթիլիլ նաթ
վաթաթ իլէ վէ եանթնտա տալիլ օն թա-
նէ սանտըր օլտուղու հալաթ կէթիլիլ,
կէթիլիլ չըքաթըրնտա, մէմուր թա-
լաթըրտան քէնտիլիլ, ինկիլիլիլ,
Հօլանտէյիլ, ֆրանսըրաթ վէ Նէմիլ-
էթ իտանլար ըլա եաղըրմ օլտուղու
հալաթ կէթիլիլիլ օլան շէյիլիլիլ նօ-
թաթըր վիլիլաթ մէրգուլ տիլիլիլ ի-
լէ օղունտուղունու սանթա, մէմուր պիւր
շէյիլիլ վաթ մը տըր տէյիլ սիւալ իլ-
իլիլիլիլիլ ալթըր 50 թանէ սիլաթաթ
օլտուղունու իտալէր վէրմիլ, վէ սնօր-
լու պիւր աթաթ գըրաթ իլէ սանտըր-
լար մաթիլիլիլ իթմէթիլիլ պըրաթա-
ճաթ իլէն հիլիլիլիլաթն շիւրհէ իթ-
ալիլիլիլ սանտըրաթ ալթըր վէ իլիլ-
իլիլիլ 5 օղաթ մէքաթիլ իլիլիլիլ վէ
եաթըր օղաթաթ եաղըրն սիլաթաթ պու-
լունտուր . մէրգուլ հէ մնէ գաթաթ
մաթաթէթիլիլ վէ մէմուրաթն տալիլ
ֆրանսըրաթ պիլիլիլիլիլիլիլ նէլիլ իթ-
միլ պիւր շէյ օլտուղունու գանթըրմա-
թա վէ քէնտիլիլիլ տաթաթիլիլիլ
պիւր ֆաթիլիլաթն օլտուղունտան քէն-
տիլիլիլ նաթ իսթիլիլիլիլ չօղ ընա
իթաթ իսէ տէ, շէրաթ նէգաթիլիլ հէր
քէնտի մաթաթիլ օլտուղունու իտալէր վի-
լիլիլիլ պալմաթիլ մաթաթըր օլ-
տուղունու վէճիլիլ իլիլիլիլ օլուն-
մալ տուր :

—Էվրոպաթ սիլաթիլիլաթըր վէ
ալթըր ումաթիլիլիլ պիւր մէմաթիլիլ
իլ եաթաթ սիլաթիլիլ գուլաթաթաթըր
հէր հանիլ մաթիլիլիլ իլ եաթաթաթ
պալաթաթաթ օլտուղունու իսէ, օլտուրն
հիւքիլիլիլիլ էվիլիլիլիլ տէրաթիլիլ
պըրաթաթաթ պըրաթաթաթաթ պու-
աթէթ Ամէրիկաթա օլ գաթաթ մէրիլիլ
իլաթ տըր քի, կէրէք եէրլիլ վէ կէրէք
էնէթիլիլ հիլ պիւր գուլաթաթաթ, իլէ պաղ-
լաթաթաթ շէհրաթ էվիլիլիլիլ մէք-
աթիլ քիլիլիլ տէրաթիլիլ աթէթիլ պը-
րաթաթաթաթ սանթա իլ եաթաթաթ
թաթաթ թաթիլ իտէթիլ, պու թա-
րիլիլ հէմ էհալիլիլ եաթաթաթըր
սիլաթիլաթ միւլիլ մէրթիլիլ թաթիլ
թիլ թէլիլիլաթաթ ալթըրաթ օլուն, վէ
հէմաթ հիւքիլիլիլ մաթիլիլիլ սան-
տըրաթ պիւր չօղ ֆալիլիլիլ աթէթ թէ-
րէքիլիլ իտէր :

Պու գաթիլիլիլ օլաթաթ պու տէֆա
իլիլիլիլ էնաթիլիլ պաղ մաթաթաթիլ-

հիլիլիլ նէշը իլիլիլ օլտուղունու ընտիլ
թաթիլիլ օլտունտան աղաթըրաթաթ կէօ-
րէ Ամէրիկանն աթիլիլիլ 7 գուլաթ
թանաթաթըրն հիւքիլիլիլ մաթիլիլ-
իլիլ պըրաթաթ օլտուղունու իտէրաթիլ-
իլաթըր քիւթիլ տէրէթէթ օլմաթաթ-
ըրնտան իլիլիլ թաթիլ իլիլիլիլիլ
տիր :

Չիլիլիլ ֆաթաթն քուլաթնաթըրն
աթիլիլիլ 373,000 տօլար օլտուղունու
հալաթ, Չիլիլիլ եանթըրնտա զիլաթը
7,000,000 տօլար :

Մէրիլիլ քուլաթնաթըրն տէրաթիլ-
իլաթաթ 900,000, զիլաթը 6,000,000 :

Չիլիլիլ ֆաթաթ քուլաթնաթըրն տէ-
րաթիլիլ 400,000, զիլաթը 3,000,000,
ձէրմաթաթ գուլաթնաթըրն տէրաթ-
իլիլաթաթ 260,000, զիլաթը 1,500,000 :
Սաթիլիլ գուլաթնաթըրն տէրաթ-
իլիլաթաթ 300,000, զիլաթը 3,000,000 :

Հօմ քուլաթնաթըրն տէրաթիլիլաթաթ
250,000, զիլաթը 2,000,000 :

Վէ Մանիլիլ Սէֆիլիլիլ գուլաթնաթ-
նաթըրն տէրաթիլիլաթաթ 511,000 տօլար,
վէ զիլաթը 1,800,000 :

Էլիլիլ պաթաթն «Ինչիլիլիլ» զաղ-
թաթնտա օղաթաթաթաթ սաթիլիլ ի-
սէ իսթաթաթաթ տալիլ էրէյիլիլ սի-
կաթիլ գուլաթնաթաթըր ընչաթ օլ-
մալ տուր «Մէնէրա Բօյալ», Նօրթ Պը-
րիլիլ, Սըն . Պրիլիլ վէ ֆօրիլիլ, վէ
սաթիլ Սուլա վէ ֆրանսըր գուլաթնաթ-
աթըր վէ սանտըրաթ մէքըրաթ գուլաթնաթ-
աթըր կէնտիլիլ, տէնիլ վէ Էօմիլիլ սի-
կաթիլաթ իլիլիլիլ էրէյիլ իլիլիլիլ կէօր-
մէքաթ իլիլիլիլ . պու ճիւլիլ շիմաթիլ
գաթաթ նէ հիւքիլիլիլ սէնիլիլ թա-
լաթըրտան պունտան քուլաթաթ
օլաթըր սիւալ օլունուշ, վէ նէ տալիլ
տէրաթիլիլ ալթըր իսթիլիլիլիլ ալթըր-
մըշ տըր, էկէր քի պունտա պիւր եան-
լըրաթ հօղ իսէ զաթիլիլ թէնաթիլիլ
օլունաթաթ պիւր շէյ տիր . աճէպա պիւր
Սանտըր սիլաթիլ շիլիլիլ թէքիլ
օլունաթ Լօնտրա վէ Ամէրիկաթաթ տա-
լիլ իլ եաթաթաթ միւրաթ իլիլիլ քէֆիլ-
սիլ վէ տէրաթիլիլաթ իլէ պաղաթաթ-
աթ միւլիլիլ մի տիր, հաթա . եա Նի-
լաթըրն թաթաթիլիլ տէրաթիլիլ
վիլիլիլ, վէ եաթաթ կիլիլիլիլ վաթաթ
իլէ կէրիլ տէնիլիլ տիր :

Վաթաթ իսթիլիլաթաթ ինկիլիլ
գուլաթնաթաթըրն էն ութաթըրն սէր-
մաթիլիլ 1,000,000 ինկիլիլ իլաթըրտան
էքիլ օլմաթաթ միլիլիլ գուլաթնաթ-
աթըր օլտուղունու շիւրհէ հօղ իսէ
տէ, պէյոյլէ սօրաթ սիւալ իլիլիլիլ
միլիլիլ, վէ տէրաթիլիլ ալթըր միլիլ-
լաթ իլիլիլիլիլիլիլ, շու ֆէնալը
հաթըր օլուն քի, պիւր թաթըր քէնտի
մէմաթիլիլիլ նաթաթաթըր գըրըրմըշ,
իլ եաթաթաթ սիլաթիլիլաթըր, գալ-
աթաթ պիլիլիլ մէթիլիլ թէլիլիլ
իլիլ, ըսթաթաթըրաթ պըրաթ, վէ մաթ-
ալաթ պիւր պիլիլիլիլ գաթաթ մէյաթ-
նա իլիլիլիլ, էհալիլիլ, մալիլ սի-
կաթիլաթ տըր տէյիլ պէլիլիլիլ հալ-
տէ հէմ մալիլիլիլ զաթ օլտուղունու,
վէ վիլիլիլ ըսթաթաթ պօթա իլիլիլիլ-
նիլ ալաթ վէ պիւր տաթաթ սիլաթիլ
լաթըրն ալթըրն ալմաթաթ տա թէօլիլիլ
իտէր :

Պու պաթաթ հիւքիլիլիլ սէնիլիլ-
նիլ նաթաթ տիլիլաթըր տալիլ իլիլ-
սէնիլ ֆալիլիլիլ իսթիլ օլունու գանն
իտէրիլ :

Տօթիլիլ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷՄԱՆ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթաթ Բէնէլիլիլ ըսթաթըրնտա
Նօ. 29 իսթիլ իտէրնտա :